

Editör'den

Yeniden Merhaba!

Dergimizin yeni bir sayısında sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Akademik bir dergiyi kıymetli hale getiren en önemli unsur, yazarların yazılarını yayınlamak için dergiye gösterdikleri ilgidir. Yazar ilgisi ne kadar yoğunsa, derginin niteliği ve yayınların kıymeti de o ölçüde artacaktır. Bu sayıda da dergimize yoğun bir ilgi söz konusu oldu. Bu nedenle maalesef gönderilen çalışmaların bir kısmını bir sonraki sayımız için değerlendirmeye almak zorunda kaldık. Bu gecikme nedeniyle özür diliyor, çalışmalarını dergimizle paylaşan yazarlara içten teşekkürlerimizi sunuyoruz.

43. sayımızda siz değerli okuyucularımıza, 16 farklı içerikte çalışma ulaştırıyoruz. Bunlardan ilki Zühre Canay Güven'in "Eril Tarih Söyleminde Bir Osmanlı Kadın Kamusal Alanı: Hanımlara Mahsus Gazete" isimli çalışmasıdır. Bu çalışmada yazar tarih yazımında eril söylemin alternatif olarak kadınlara ait tarih yazımının izini Osmanlı-son dönem basınında sürmeye çalışmıştır. Yazar bu amaçla, Hanımlara Mahsus Gazete'yi araştırmasının nesnesi olarak değerlendirmiş ve derginin bu alandaki ilk yetkin örneği olduğu tezi üzerinde durmuştur. 1895 yılında, İkinci Meşrutiyet'in ilanından önce çıkmaya başlayan Hanımlara Mahsus Gazete bir yandan Osmanlı kadın hareketi çerçevesinde incelenirken, bir yandan da Cumhuriyet'e miras kalan bir hareketin örneği olarak sunulmaktadır.

Türkiye'de iletişim araştırmalarına metodolojik katkı olarak değerlendirilebilecek "Haber Kanallarına İlişkin Algıların Sosyal Ağ Analizi ile İncelenmesi: CNN Türk, Haber Türk ve NTV Kanallarına Yönelik Bir Araştırma" başlıklı çalışma, Türkiye'de birbirine rakip nitelikteki üç haber kanalına ilişkin algılamaları ve bu algılamalar arasındaki yapısal ilişkileri sosyal ağ analizi aracılığıyla çözümlemektedir. Şule Yüksel Özmen ve Çiğdem Başfıncı çalışmalarında, medya alanındaki araştırmacılara farklı bir analitik perspektif sunmaktadır.

"Neo-Liberalizm ve Sağlık Hizmetlerinin Dönüşümü: Özel Sağlık Sektörünün İletişim Politikaları Üzerine Bir Analiz" adlı çalışmalarında Eda Turancı ve Selda Bulut, günümüz sağlık politikaları ve iletişimine eleştirel bir açıdan yaklaşmaktadırlar. Çalışmada, sağlıktaki yapısal dönüşümle birlikte sağlık hizmetlerinin metaya dönüşmesine ve internet dolaylı medya araçlarının bu süreçte nasıl bir işlev gördüğüne odaklanılmaktadır.

Tuğba Asrak Hasdemir yazısında, bilgi uygulamaları hakkı, Türkiye'de uygulanan ilk on yıllık süreyi ve aynı zamanda konuyla ilgili dünya çapındaki deneyim ve tartışmaları analiz edilmiştir. "Right to Information and Communication etween Government and Citizens: Identifying Continuities and Discontinuities in the Practices of Turkey at the 10th Anniversary of the Law on Right to Information" isimli makalesinde yazar, bilgi hakkının uygulanmasının, vatandaşlar ve hükümet arasındaki etkileşime nasıl katkı sağladığı ve Türkiye örneğinde kamusal alanın yeniden canlandırılmasına ilişkin değerlendirmeler ve tavsiyelerde bulunmaktadır.

"10-14 Yaş Arası Gençlerin Televizyon İzleme Alışkanlıkları ve Çok İzledikleri Diziler" isimli yazıda Alev Üstündağ ve Özcan Doğan, medya etkisini diziler üzerinden ele almaktadır. Yazıda, 10-14 yaş arası gençlerin televizyon izleme alışkanlıkları ve en çok izledikleri dizilerin tespit edilerek televizyon izleme alışkanlıkları değerlendirilmiştir.

“Bir Sinema Filminde Sınıfların Temsili ve Politik Duruş: Kış Uykusu” adlı makalesinde Defne Özönur, filmde Marksist sınıf ve Weberci statü kavramlarının izini sürmüştür. Özönur yazısında, filmin bu kavramlar bağlamında incelendiğinde ortaya çıkan idealist dünya görüşünün yansıtıldığı ve politik olarak da egemen düzenin yeniden üretildiğini tartışmıştır.

Fatma Bilge Narin “İnternet Gazeteciliğinde Hipermetin Üretimi” isimli yazısında, yeni medyanın ayırt edici özelliklerinden biri olan hipermetin biçimselliğinin haber üretim sürecinin temel aktörleri olan İnternet medya profesyonellerinin çalışma pratiklerinde yarattığı dönüşümü ele alınmıştır. Yazar, Türkiye’de İnternet medyası çalışanları ile yapılan derinlemesine mülakatların analizi ile gazetecilik sektöründe hipermetin kullanım alışkanlıklarının ve stratejilerinin neler olduğu ortaya koymuştur.

Tevfik Uzun ve Ahmet Ayık’ın birlikte kaleme aldığı “Öğretmen Görüşlerine Göre Okul Müdürlerinin Sözsüz İletişim Beceri Düzeylerinin Belirlenmesi: Bir Öncü Çalışma” isimli çalışmada öğretmen görüşlerine göre okul müdürlerinin sözsüz iletişim becerileri incelenmiştir. Eğitimcilerin cinsiyet, eğitim durumu, kıdem gibi değişkenleri ile okul müdürlerinin sözsüz iletişim becerilerine yönelik puanları arasındaki ilişkinin branş ve iletişimle ilgili eğitim almış olma değişkenlerine göre farklılaştığı ele alınmıştır.

Fırat Tufan, “Radyo Haberlerinde Kullanılan Arka plan Müziğinin Haberlerin Hatırlanması Üzerindeki Etkisi” başlığını taşıyan çalışmasında radyo haberlerinde kullanılan arka plan müziklerinin haberlerin hatırlanmasında oynadığı rolü değerlendirmektedir. Arkaplan müziği kullanılmayan haberlerin daha detaylı ve net bir biçimde hatırlanabildiği bulgusunu paylaşan yazar, bu saptamanın ışığında radyo haberlerinde müzik kullanımının etkilerinin radyo ve haber profesyonelleri tarafından dikkate alınması gerektiği yönündeki notunu da aktarmaktadır.

“Sosyal Medya ve Marka İletişimi: Havayolu Şirketlerinin Twitter Kullanımına Yönelik Bir Araştırma” başlıklı ortak çalışmalarında Özlen Özgen ve Kamile Elmasoğlu, sosyal medya kavramından yola çıkarak, marka iletişimi ile sosyal medyanın marka iletişimi üzerindeki işlevlerini ele almışlardır.

“‘Stratejik’ Sağlık İletişiminin Sağlığın Tıbbileştirilmesinde Rolü” başlıklı çalışmasında İnci Çınarlı ise sağlığın tanımlanması ve anlamlandırılmasında belirleyici kavramlar olan hastalık ve rahatsızlık kavramları, farklı tanımlamalarla ortaya koyarak, stratejik sağlık iletişiminin sağlık tıbbileştirilmesindeki rolünü eleştirel bir bakış açısı ile analiz etmiştir. Aynı zamanda, sağlık iletişiminin bir disiplin olarak ortaya çıkmasından bu yana geçen sürede kapsamının nasıl genişlediği ve günümüzde ‘stratejik’ uygulamalar için nasıl uygun zemin hazırladığının incelendiği yazıda, medyada yer alan sağlık haberlerinden, sağlığın tıbbileştirilmesine katkıda bulunan örneklerle yer verilmiştir.

Yazar Veysel Karani Şüküroğlu siyaset biliminin önemli bir kavramı olan vatandaşlık kavramını, tüketici vatandaşlık ve kurumsal sosyal sorumluluk kavramları üzerinden yeniden yorumlamaktadır. “Tüketici Vatandaşlık ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk” başlıklı çalışmasında yazar, firmaların sadece iktisadi kurumlar olmadıkları, aynı zamanda çevresel ve sosyal boyutları kapsayan kararlar alan ve bunlara uygun kurumsal sosyal sorumluluk projeleri yaparak, çevreyi koruma ve sürdürülebilirliğe yönelik önemli adımlar atan yapılar oldukları düşüncesinden hareketle, tüketim, tüketim kültürü, tüketim

toplumu, vatandaşlık, tüketici vatandaşlık ve kurumsal sosyal sorumluluk kavramları üzerinde durmuştur.

“Türkiye’de Halkla İlişkiler Alanındaki Doktora Tezleri Üzerinden Alanda Yapılan Çalışmaların Değerlendirilmesi” adlı makalelerinde Muharrem Çetin, Cem Yaşın ve Büşra Sönmez, Türkiye’de 2015 yılında halkla ilişkiler alanında yapılmış ve YÖK sayfasında yayınlanmış doktora tezlerini nitel ve nicel özellikleri ile incelemişlerdir. Makalede, elde edilen verilerle halkla ilişkiler eğitiminin dünyadaki akademik tartışmalar içindeki yerini belirlemek ve proflini çıkarmak için çözümlenmeler yapılmıştır.

Oyun ve bağımlılık ilişkisine odaklanan çalışmalarında yazarlar Selahattin Çavuş, Bünyamin Ayhan ve Mehmet Tuncer, üniversite çağındaki gençlerin bilgisayar oyun bağımlılıklarını ortaya koymayı amaçlamaktadırlar. Young’ın bağımlılık ölçeğinden hareketle 435 öğrenciye uygulanan anket çalışmasının sonucunda her 5 öğrenciden 1’inin oyun bağımlılığı tehdidi altında olduğunun saptandığı çalışmada, eğitim düzeyi ve aile gelir seviyesiyle birlikte bağımlılık düzeyinin arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bir ölçek geliştirme çabası olarak da yorumlanabilecek olan son makale, Zeynep Başerler, Dilek Başerler ve Pervin Naile Demirkaya’nın “Kişiler Arası İletişim Engelleri Ölçeği Geliştirme” başlıklı çalışmalarıdır. 47 maddelik ölçeği rastgele seçilen 20-40 yaş aralığındaki yetişkinlere de uygulayan yazarlar, ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu yönündeki bilgiyi paylaşmaktadırlar.

Dergimizin bu sayısında yer alan son çalışma Zübeyde Şenderin’in “Turgut Uyar’ın Şiirinde Kent Yaşamı ve Birey” başlığını taşıyan makalesidir. Şenderin çalışmasında Turgut Uyar’ın şiirinde ana mekân olarak kent ve kent yaşamı içindeki bireyin durumunu, iletişimsizlik, kuşatılmışlık, kaçış ve yabancılaşma gibi kavramlar eşliğinde ana hatlarıyla ele almaktadır.

İletişimin disiplinler arası niteliğinin çoğu yazı içeriğine yansıdığı bu sayımızın siz değerli meslektaşlarımızın çalışmalarında katkı sağlayacağını umut ediyor farklı alanların ve farklı bakış açılarının tartışıldığı yeni sayımızda yeniden buluşmayı diliyoruz.

Doç. Dr. İbrahim Hakan DÖNMEZ

Editör